وزارت معارف

دری

صنف ششم

برای مکاتب پشتو زبان

سال چاپ: ۱۳۹۷ هـ .ش.

دری صنف ششم برای مکاتب پشتو زبان

سرود ملی

دا وطن افغانستان دی
کور د سولې کور د تورې
دا وطن د ټولو کور دی
د پښتون او هزاره وو
ورسره عرب، گوجر دي
براهوي دي، قزلباش دي
دا هېواد به تل ځلیږي
په سینه کې د آسیا به
نوم د حق مو دی رهبر

دا عزت د هر افغان دی
هر بچی یې قهرمان دی
د بلوڅو د ازبکو
د ترکمنو د تاجکو
پامیریان، نورستانیان
هم ایماق، هم پشه یان
لکه لمر پر شنه آسمان
لکه زړه وي جاویدان
وایو الله اکبر وایو الله اکبر

بسم الله الرحمن الرحیم

وزارت معارف

دری

صنف ششم

برای مکاتب پشتو زبان

سال چاپ: ۱۳۹۷ هـ . ش.

مشخصات کتاب

مضمون: دری

مؤلفان: گروه مؤلفان کتاب‌های درسی بخش دری نصاب تعلیمی

ویراستاران: اعضای دیپارتمنت ویراستاری و ایدیت زبان دری

صنف: ششم برای مکاتب پشتو زبان

زبان متن: دری

انکشاف دهنده: ریاست عمومی انکشاف نصاب تعلیمی و تالیف کتب درسی

ناشر: ریاست ارتباط وآگاهی عامۀ وزارت معارف

سال چاپ: ۱۳۹۷ هجری شمسی

مکان چاپ: کابل

چاپخانه: مطبعۀ بهیر

ایمیل آدرس: curriculum@moe.gov.af

پیام وزیر معارف

اقرأ باسم ربک

سپاس و حمد بیکران آفریدگار یکتایی را که بر ما هستی بخشید و ما را از نعمت بزرگ خواندن و نوشتن برخوردار ساخت، و درود بی‌پایان بر رسول خاتم- حضرت محمد مصطفی ﷺ که نخستین پیام الهی بر ایشان «خواندن» است.

چنانچه بر همه‌گان هویداست، سال ۱۳۹۷ خورشیدی، به نام سال معارف مسمی گردید. بدین ملحوظ نظام تعلیم و تربیت در کشور عزیز ما شاهد تحولات و تغییرات بنیادینی در عرصه‌های مختلف خواهد بود؛ معلم، متعلم، کتاب، مکتب، اداره و شوراهای والدین، از عناصر شش‌گانه و اساسی نظام معارف افغانستان به شمار می‌روند که در توسعه و انکشاف آموزش و پرورش کشور نقش مهمی را ایفا می‌نمایند. در چنین برهه سرنوشت‌ساز، رهبری و خانوادۀ بزرگ معارف افغانستان، متعهد به ایجاد تحول بنیادی در روند رشد و توسعه نظام معاصر تعلیم و تربیت کشور می‌باشد.

از همین‌رو، اصلاح و انکشاف نصاب تعلیمی از اولویت‌های مهم وزارت معارف پنداشته می‌شود. در همین راستا، توجه به کیفیت، محتوا و فرایند توزیع کتاب‌های درسی در مکاتب، مدارس و سایر نهادهای تعلیمی دولتی و خصوصی در صدر برنامه‌های وزارت معارف قرار دارد. ما باور داریم، بدون داشتن کتاب درسی باکیفیت، به اهداف پایدار تعلیمی در کشور دست نخواهیم یافت.

برای دستیابی به اهداف ذکرشده و نیل به یک نظام آموزشی کارآمد، از آموزگاران و مدرسان دلسوز و مدیران فرهیخته به‌عنوان تربیت کننده‌گان نسل آینده، در سراسر کشور احترامانه تقاضا می‌گردد تا در روند آموزش این کتاب درسی و انتقال محتوای آن به فرزندان عزیز ما، از هر نوع تلاشی دریغ نورزیده و در تربیت و پرورش نسل فعال و آگاه با ارزش‌های دینی، ملی و تفکر انتقادی بکوشند. هر روز علاوه بر تجدید تعهد و حس مسؤولیت پذیری، با این نیت تدریس راآغاز کنند، که در آیندۀ نزدیک شاگردان عزیز، شهروندان مؤثر، متمدن و معماران افغانستان توسعه یافته و شکوفا خواهند شد.

همچنین از دانش آموزان خوب و دوست داشتنی به مثابه ارزشمندترین سرمایه‌های فردای کشور می‌خواهم تا از فرصت‌ها غافل نبوده و در کمال ادب، احترام و البته کنجکاوی علمی از درس معلمان گرامی استفادۀ بهتر کنند و خوشه چین دانش و علم استادان گرامی خود باشند.

در پایان، از تمام کارشناسان آموزشی، دانشمندان تعلیم و تربیت و همکاران فنی بخش نصاب تعلیمی کشور که در تهیه و تدوین این کتاب درسی مجدانه شبانه روز تلاش نمودند، ابراز قدردانی کرده و از بارگاه الهی برای آن‌ها در این راه مقدس و انسان‌ساز موفقیت استدعا دارم.

با آرزوی دستیابی به یک نظام معارف معیاری و توسعه یافته، و نیل به یک افغانستان آباد و مترقی دارای شهروندان آزاد، آگاه و مرفه.

دکتور محمد میرویس بلخی

وزیر معارف

فهرست عنوان ها

درس
اول

حمد

هدف شاگردان متن درس را بخوانند، بنویسند، ذات و قدرت خداوند ﷻ را بشناسند.

پرسش‌ها

۱ – در تصویر کجا را می‌بینید؟
۲ – چه فکر می‌کنید، جهان و موجودات آن را کی پیدا کرده است؟

همیشه حمد می‌گویم خدا را — ستایم خالق ارض و سما را
خداوند رحیم و کارساز است — کریم و رازق و بنده نواز است
به ما داده زبان و چشم بینا — عطا کرده دل و عقل توانا
ز ماه و آفتاب و کوه و دریا — نموده جمله را در خدمت ما
به ما کرده هزاران لطف و انعام — خصوصاً دین ما را کرده اسلام
کتاب اقدس او رهبر ما — حبیب خاص او پیغمبر ما
زبانم تا به نامش آشنا شد — هزاران فیض بر من رونما شد
جهاد فی سبیل الله شعارم — به حفظ دین پاکش جان سپارم
الهی! اهل حق آزاد گردان — به نا بودی دشمن شاد گردان

لواء دین ما را تا قیامت
بر افراز و زلطفت کن حفاظت

بخوان و بنویس

- متن درس را به نوبت با آواز بلند بخوانید.
- معنای کلمه‌های (ارض، سما، عطا و فیض) را در کتابچه‌های تان بنویسید.
- کلمه‌های جدید متن درس را با آواز بلند تلفظ کنید.
- جاهای خالی بیت زیر را تکمیل کنید:

همیشه ..... می‌گویم خدا را ستایم ..... ارض و سمـــا را
خـداوند ..... و کارساز است کریم و رازق و ..... نواز است

بشنو و بگو

- به خواندن متن درس دقت کرده، اشتباهات تان را اصلاح کنید.
- در بارۀ قدرت خداوند ﷻ چند جمله بگویید.
- در گروه‌ها راجع به متن درس با هم بحث نموده، نتیجه را یک نفر بیان کند.

لغت‌ها

شماره	لغت	معنا
۱	حمد	ستایش، ثنا و صفت خداوند ﷻ
۲	ارض	زمین
۳	سما	آسمان
۴	عطا	بخشش
۵	انعام	تحفه
۶	اقدس	پاک‌تر
۷	فیض	برکت
۸	سبیل‌الله	راه خدا ﷻ
۹	لواء	بیرق
۱۰	بر افراز	بلند کن

در بارۀ صفت‌های خداوند ﷻ سه جمله بنویسید.

درس
دوم

نعت

هدف شاگردان متن درس را بخوانند، بنویسند به مقام والای حضرت محمد ﷺ پی‌ببرند.

پرسش‌ها

۱ – در تصویر کجا را می‌بینید؟

۲ – کی در بارهٔ حضرت محمد ﷺ سخن گفته می‌تواند؟

شکر حق را که پیشوا داریم — پیشوایی چو مصطفی داریم

مهتر و بهتر و گزین همه — سرور و خاتم و نگین همه

او شریعت بیان کند ما را — او طریقت عیان کند ما را

صلوات خدای بر وی باد — تا به روز جزا پیاپی باد

اُمت او و دوستدار وی ایم — دوستدار چهار یار وی ایم

چون ابوبکر و عمر وعثمان — مرتضی دان علیهم الرضوان

رحمت حق نثار یارانش

باد برجمله دوست دارانش

عطار

بخوان و بنویس

- متن درس را با آواز بلند بخوانید.
- کلمه‌های (خاتم، مهتر و گزین) را روی تخته املا بنویسید.
- دربارهٔ حضرت محمد ﷺ یک یک جمله بنویسید.

بشنو و بگو

- به خواندن درس دقت کرده، اشتباهات خود را اصلاح کنید.
- در گروه‌ها پیرامون مفهوم درس باهم بحث کنید.
- معنای کلمه‌های (عیان و پسندیده) را بگویید.

محاوره

زینب: نام پیغمبر بزرگ ما چیست؟

فاطمه: حضرت محمد ﷺ.

زینب: پیغمبر ﷺ برای ما چه را بیان کرد؟

فاطمه: حضرت محمد ﷺ شریعت را برای ما بیان کرد.

زینب: نام چهار یار پیامبر را گفته می‌توانی؟

فاطمه: بلی، حضرت ابوبکر رضی الله عنه، عمر رضی الله عنه، عثمان رضی الله عنه و علی کرم الله وجهه.

لغت‌ها

شماره	لغت	معنا
۱	مهتر	بزرگتر
۲	گزین	انتخاب شده
۳	خاتم	ختم و آخرین
۴	عیان	ظاهر، آشکار
۸	مرتضی	پسندیده
۹	علیهم الرضوان	باشد بالای شان خوشنودی خداوند جل جلاله

در بارهٔ صفت‌های خداوند جل جلاله سه جمله بنویسید.

درس
سوم

حضرت عمر رضی الله عنه

هدف شاگردان متن درس را بخوانند، بنویسند و حضرت عمر رضی الله عنه را بشناسند.

پرسش‌ها

۱- به نظر شما، حضرت عمر رضی الله عنه یار چندم حضرت محمد صلی الله علیه وسلم بود؟
۲- چه فکر می‌کنید، حضرت عمر رضی الله عنه را چرا فاروق می‌گفتند؟

حضرت عمر رضی الله عنه پسر خطاب و یار دوم حضرت محمد صلی الله علیه وسلم بود، که بعد از وفات حضرت ابوبکرصدیق رضی الله عنه به خلافت رسید.

چون حضرت عمر رضی الله عنه همیشه حق و باطل را از هم فرق می‌کرد؛ بنابرآن حضرت پیامبر صلی الله علیه وسلم لقب شان را فاروق گذاشت.

در زمان خلافت حضرت عمر رضی الله عنه ایران، شام، فلسطین و مصر فتح گردید و مردمان این سرزمین‌ها به دین مقدس اسلام مشرف شدند. والیان و مامورینی که از طرف خلیفۀ مسلمانان مقرر می‌شدند، با مردم بسیار دوستانه و برادرانه رفتار می‌کردند، مال کسی را نمی‌گرفتند و همیشه در خدمت مردم بودند؛ یعنی عدالت کامل برقرار بود، که امروز

جهان اسلام به آن افتخار می‌کند.

حضرت عمر فاروق رضی‌الله‌عنه بعد از ده سال و شش ماه خلافت توسط یک شخص منافق به نام «ابولؤلؤ» به عمر «٦٣» ساله‌گی هنگام ادای نماز صبح به شهادت رسید.

بخوان و بنویس

- متن درس را با آواز بلند بخوانید و کلمه‌ها را درست تلفظ کنید.
- معنای کلمه‌های (فاروق، عدالت و خلیفه) را در کتابچه‌های تان بنویسید.
- دو سطر اول متن درس را املا بنویسید.
- جمله‌های زیر را با کلمه‌های مناسب در کتابچه‌های خود تکمیل کنید.

– حضرت عمر رضی‌الله‌عنه پسر خطاب یار دوم .... بود.

– چون حضرت عمر رضی‌الله‌عنه همیشه .... را از هم فرق می کـــرد؛ بنابرآن حضرت پیغمبر صلی‌الله‌علیه‌وسلم .... شان را فاروق گذاشت.

– در زمان خلافت حضرت عمر رضی‌الله‌عنه، ....،........... و مصر فتح گردید.

- لقب‌های یاران پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وسلم را مانند چوکات زیر در کتابچه‌های خود بنویسید.

حضرت ابوبکر رضی‌الله‌عنه	
حضرت عمر رضی‌الله‌عنه	فاروق
حضرت عثمان رضی‌الله‌عنه	
حضرت علی رضی‌الله‌عنه	

بشنو و بگو

- به خواندن متن درس گوش دهید و به تلفظ کلمه ها دقت کنید.
- به کلمه‌های (لقب، افتخار و منافق) جمله بگویید.

محاوره

حسیب: حضرت عمر رضی‌الله‌عنه کی بود؟

شکیب: حضرت عمر رضی‌الله‌عنه پسر خطاب و یار دوم حضرت محمد صلی‌الله‌علیه‌وسلم بود.

حسیب: در زمان خلافت حضرت عمر رضی‌الله‌عنه کدام کشورها فتح گردید؟

شکیب: ایران، شام، فلسطین و مصر.

حسیب: چرا حضرت عمر رضی‌الله‌عنه را فاروق می‌گفتند؟

شکیب: چون حضرت عمر رضی‌الله‌عنه همیشه حق و باطل را از هم فرق می‌کرد.

حسیب: لقب فاروق را کی به حضرت عمر رضی‌الله‌عنه داد؟

شکیب: حضرت محمد صلی‌الله‌علیه‌وسلم.

حسیب: حضرت عمر رضی‌الله‌عنه توسط کی به شهادت رسید؟

شکیب: وی توسط یک فرد منافق به نام ابولؤلؤ به شهادت رسید.

لغت‌ها

شماره	لغت	معنا
۱	فاروق	فرق کننده
۲	عدالت	انصاف
۳	خلیفه	جانشین، رهبر، پیشوا
۴	لقب	نام یا صفت
۵	افتخار	فخر کردن
۶	منافق	دورو

در بارهٔ شخصیت حضرت عمر رضی‌الله‌عنه سه سطر در کتابچه‌های خود بنویسید.

درس چهارم

بهار

هدف شاگردان متن درس را بخوانند، بنویسند و فصل زیبای بهار را بشناسند.

پرسش‌ها

۱- در تصویر چه می‌بینید؟

۲- به نظر شما، نشانه‌های آمدن بهار چیست؟

بهار فصل اول سال است. در این فصل سبزه‌ها می‌رویند، درخت‌ها برگ و شگوفه می‌کنند، دشت و دمن با گل‌های رنگارنگ چراغان می‌شود. مورچه‌ها، پروانه‌ها، زنبورها و دیگر حشره ها از خواب زمستانی بیدار شده و به گشت و گذار شروع می‌کنند. پرنده‌های خوشخوانی که در ایام زمستان به جاهای گرم کوچ کرده بودند، دوباره آمده، به نغمه سرایی می‌پردازند.

صدای آب دریاها، وزش باد خوشگوار، نغمه سرایی پرنده‌ها، شرشر درختان، هوای لطیف و نسیم خوش صبحگاهان بهار، انسان را قو ت و نیرو بخشیده و همه جا شاداب و با طراوت به نظر می‌رسد.

بهار وطن ما هم خیلی زیبا وگوارا است. مردم ما آمدن بهار را جشن می‌گیرند و در اولین روز بهار که نوروز است میله‌ها ترتیب می‌دهند؛ مثلاً : میلۀگل سرخ در بلخ و ایبک، میلۀگل نارنج در ننگرهار، میلۀگل ارغوان در پروان، میلۀگل انار در کندهار و میلۀگل بادام در هرات و بامیان شهرت فراوان دارد.

بخوان و بنویس

- متن درس را با آواز بلند بخوانید و کلمه‌ها را با دقت تلفظ کنید.
- معنای کلمه‌های (دمن، وزش و خوشگوار) را در کتابچه‌های تان بنویسید.
- جاهای خالی جمله‌های زیر را با کلمه‌های مناسب در کتابچه‌های تان پر کنید:

– بهار ..... سال است و در این فصل ..... می‌رویند، درخت‌ها ..... و شگوفه می‌کنند و دشت و دمن با ..... رنگارنگ چراغان می‌شوند.

– تصویر را با دقت دیده در مورد آن سه جمله در کتابچه‌های خود بنویسید.

بشنو و بگو

- به خواندن متن درس با دقت گوش بدهید.
- به کلمه‌های (پروانه، زمستان و شگوفه) جمله بگویید.

محاوره

پروین: بهار فصل چندم سال است؟

نسرین: فصل اول سال است.

پروین: درخت‌ها در کدام فصل سال شگوفه می کنند؟

نسرین: در فصل بهار.

پروین: در کدام ولایت کشور ما میلهٔ گل سرخ برگزار می‌شود؟

نسرین: در ولایت بلخ.

پروین: میله‌گل نارنج و گل انار در کجا برگذار می‌شود؟

نسرین: میلهٔ گل نارنج در شهر ننگرهار و گل انار در شهر کندهار.

لغت‌ها

شماره	لغت	معنا	شماره	لغت	معنا
۱	دمن	دامنهٔ کوه	۳	خوشگوار	خوش آیند
۲	وزش	وزیدن	۴	نسیم‌خوش	باد سحرگاهی

در بارهٔ شخصیت حضرت عمر رضی‌الله‌عنه سه سطر در کتابچه‌های خود بنویسید.

درس
پنجم

وطن‌دوستی

هدف شاگردان متن درس را بخوانند، بنویسند و اهمیت وطن‌دوستی را بدانند.

پرسش‌ها

۱ – در تصویر چه می‌بینید؟

۲ – برای پیشرفت و آبادی وطن خود چه باید بکنیم؟

وطن خانهٔ مشترک همهٔ ما است. ما در این خانه تولد شده ایم، جوان می‌شویم و پیر می‌گردیم؛ پس برای ما لازم است، تا در آبادی و سرسبزی وطن عزیز خود از دل و جان کوشش کنیم.

وطن عزیز ما افغانستان، سرزمین علم و فرهنگ است؛ دانشمندان، شاعران و هنرمندان نامدار و بزرگ را در دامان خود پرورده است. ما وقتی می‌توانیم تاریخ و فرهنگ خود را زنده نگهداریم که شب و روز کار کنیم، زحمت بکشیم و درس بخوانیم؛ چرا که همین سعی و تلاش ما سبب پیشرفت و ترقی وطن ما می‌گردد.

ما وطن خود را دوست داریم، به ترقی و پیشرفت آن علاقه‌مند استیم و برای آبادی و سرسبزی آن کار می‌کنیم.

بخوان و بنویس

- درس را با آواز بلند بخوانید و کلمه‌ها را واضح تلفظ کنید.
- به کلمه‌های (وطن، آبادی و پیشرفت) جمله بسازید و در کتابچه‌های تان بنویسید.
- جاهای خالی جمله‌های زیر را با کلمه‌های مناسب روی تخته تکمیل نمایید:

۱- وطن عزیز ما .... سرزمین .... و فرهنگ است.

۲- ما .... خود را دوست داریم.

وطن
علم
افغانستان

بشنو و بگو

- به خواندن متن درس گوش فرا دهید.
- به کلمه‌های (افغانستان، علم و آبادی) جمله بگویید.

محاوره

نجیب: وطن عزیز ما چه نام دارد؟

زمری: افغانستان.

نجیب: ما باید برای آبادی وطن خود چه کار کنیم؟

زمری: ما باید برای آبادی وطن خود از دل و جان کار و کوشش کنیم.

نجیب: چه باعث پیشرفت و ترقی وطن ما می‌شود؟

زمری: سعی و تلاش.

لغت‌ها

شماره	لغت	معنا	شماره	لغت	معنا
۱	مشترک	یکجا	۳	پیشرفت	ترقی
۲	سعی	کوشش	۴	پرورده	پرورش داده

کارخانه‌گی راجع به وطن در کتابچه‌های خود یک مقاله بنویسید.

درس ششم

کلمه‌های ساده

هدف شاگردان کلمه‌های بسیط را بخوانند، بنویسند و تشخیص کرده بتوانند.

مجتبی، مکتب، صنف، کتاب، قلم

پرسش‌ها

۱ – در چوکات چه نوشته شده است؟

۲ – گاهی کلمه‌های ساده را خوانده اید؟

کلمۀ ساده آنست که دارای یک جزء مستقل معنا باشد؛

مانند: مجتبی، کتاب، مکتب، قلم و ...

۱ – مجتبی دیروز به بازار رفته بود.

۲ –کتاب دری صنف ششم بسیار آموزنده است.

۳ – مکتب ما میدان فوتبال دارد.

٤ – قلم برای نوشتن است.

۵ – من در صنف ششم درس می‌خوانم.

بخوان و بنویس

- درس را با آواز بلند بخوانید و کلمه‌ها را دقیق و واضح تلفظ کنید.
- به کلمه‌های (کتاب، مکتب و قلم) جمله بسازید و در کتابچه‌های تان بنویسید.
- جاهای خالی جمله‌های زیر را با کلمه‌های مناسب روی تخته تکمیل نمایید:

– مکتب ما ..... فوتبال دارد.

– مجتبی دیروز به .... رفته بود.

– کتاب دری صنف ششم بسیار .... است.

– من در .... ششم .... می‌خوانم.

بازار
میدان
صنف
آموزنده
درس

• کلمه‌های ساده را از جدول زیر مشخص کنید و به هر کدام آن روی تخته یک جمله بنویسید.

معلم	....
قلم سرخ	....
گل	....
از	....
چوکی	....

بشنو و بگو

• به خواندن متن درس با دقت گوش فرا دهید.

• چند کلمه ساده به انتخاب خود بنویسید.

محاوره

احمد: امروز کدام درس دری را خواندید؟

محمود: درس کلمه‌های بسیط یعنی ساده را.

احمد: کلمه‌های ساده به کدام کلمه‌ها گفته می‌شود؟

محمود: به کلمه‌هایی که دارای یک جزء مستقل معنا باشد.

احمد: چند مثال برایم گفته می‌توانی؟

محمود: بلی، کلمه‌های معلم، مکتب، کتاب، باغ و غیره.

احمد: حالا می‌توانی کلمه‌های ساده را در متن پیدا بکنی؟

محمود: بلی، حالا به ساده گی می‌توانم کلمه‌های ساده را در متن پیدا کنم؛ همچنان می‌توانم با تو کمک کنم تا کلمه های ساده را بشناسی.

احمد: بسیار خوب، تشکر.

در بارهٔ مکتب سه جمله در کتابچه‌های تان بنویسید.

درس
هفتم

مقام مادر

هدف شاگردان متن درس را بخوانند، بنویسند و مقام والای مادر را بدانند و کلمه‌های هم‌وزن درس را بیرون نویس کنند.

پرسش‌ها

۱- در تصویر بالا کی را می‌بینید؟

۲- چه فکر می‌کنید، چرا محبت مادر، هرگز از دل بیرون نمی‌رود؟

پسرجان! قدر مادر، دان که دایم — کشد رنج پسر، بیچاره مادر

زجان محبوب‌تر، دانش که دارد — ترا محبوب تر، بیچاره مادر

ازین پهلو به آن پهلو نغلتد — شب از بیم خطر، بیچاره مادر

برای اینکه شب، راحت بخوابی — نخوابد تا سحر، بیچاره مادر

به مکتب چون روی، تا باز گردی — بود چشمش به در، بیچاره مادر

تمام حاصلش از عمر این است

که دارد یک پسر، بیچاره مادر

مایل

بخوان و بنویس

- درس را با آواز بلند بخوانید و کلمه‌ها را درست تلفظ کنید.
- به کلمه‌های (دایم، رنج، محبوب) جمله بسازید و در کتابچه‌های تان بنویسید.
- دو بیت اول درس را املا بنویسید.
- جاهای خالی بیت های زیر را با کلمه‌های مناسب در کتابچه‌های خود تکمیل کنید:

پسر جان .... دان که دایم کشد ..... پسر، ..... مادر

ز جان محبوبتر، ..... که دارد ترا محبوبتر بیچاره ......

بشنو و بگو

- به خواندن متن درس با دقت گوش فرا دهید.
- در بارۀ مقام مادر چند جمله بگویید.
- در گروه‌ها راجع به متن درس باهم بحث کنید.

لغت‌ها

شماره	لغت	معنا
۱	محبوبتر	عزیزتر
۲	نغلتد	نیفتد
۳	باعث	سبب
۴	خشنودی	خوشی

در بارۀ مفهوم جملۀ زیر چند سطر در کتابچه‌های تان بنویسید.

(رضای مادر باعث خشنودی و رضای خداوندﷻ می‌شود.)

درس
هشتم

کلمه‌های مرکب

هدف شاگردان کلمه‌های مرکب را بخوانند، بنویسند و در متن تشخیص کرده بتوانند.

کتابخانه، روزنامه، فیل مرغ

پرسش‌ها

۱ – کی می‌تواند کلمه‌های بالا را بخواند؟

۲ – گاهی کلمه‌های مرکب را خوانده اید؟

کلمه‌های مرکب به آن کلمه‌ها گفته می‌شود که از دو جزء با معنای مستقل ساخته شده باشند؛ مانند:

(خوشبخت، تندرست، کتابخانه، کارخانه، روزنامه، قلم‌تراش و ...)

۱– آموختن علم، داشتن تربیه و اخلاق نیکو انسان را خوشبخت می‌سازد.

۲– کسی که ورزش می‌کند، همیشه تندرست می‌ماند.

۳– زرغونه دوست دارد، در کتابخانه مطالعه کند.

۴- غفار در کارخانه کار می‌کند.

۵- فریده روزنامه می‌خواند.

۶- مادرم برای من قلم‌تراش خرید.

بخوان و بنویس

- متن درس را با آواز بلند بخوانید و کلمه‌ها را درست تلفظ کنید.
- به کلمه‌های (کتابخانه و روزنامه) جمله بسازید و در کتابچه‌های تان بنویسید.
- کلمه‌های زیر را با هم ترکیب کنید و از آن یک کلمهٔ جدید با معنای مستقل بسازید.

-گل	پشت
-دوا	مرغ
-سنگ	خانه
-شتر	آب

- جمله‌های زیر را روی تخته بنویسید و تکمیل کنید:

۱- غفار در .... کار می‌کند.

۲- کسی که ورزش می‌کند، همیشه........... می ماند.

۳- فریده .... می‌خواند.

۴- مادرم برای من............ خرید.

- کلمه ها را به صورت درست به هم وصل کنید.

تن	تراش
کتاب	نامه
کار	خانه
روز	درست
قلم	خانه

بشنو و بگو

- به خواندن متن درس دقت کرده، اشتباهات خود را اصلاح کنید.
- هر کدام یک کلمهٔ مرکب بگوید.

محاوره

گلالی: کلمه‌های مرکب به کدام کلمه‌ها گفته می‌شود؟

ملالی: کلمه‌های مرکب آن است که از دو جزء مستقل ساخته شده باشند.

گلالی: چند مثال گفته می‌توانی؟

ملالی: بلی، مانند: خوشبخت، تندرست وکتابخانه.

گلالی: فرق کلمه‌های مرکب و ساده در چیست؟

ملالی: کلمه‌های ساده از یک جزء مستقل و کلمه‌های مرکب از دو جزء مستقل ساخته شده اند.

لغت‌ها

شماره	لغت	معنا
۱	مرکب	یکجا شده
۲	مستقل	آزاد

کلمه‌های: فیل مرغ، زردالو و گلبرگ را در جمله به کار ببرید و در کتابچه‌های خود بنویسید.

درس
نهم

ورزش

هدف شاگردان متن درس را بخوانند، بنویسند، به فواید ورزش پی ببرند و کلمه‌های مرکب متن را نشان دهند.

پرسش‌ها

۱ – در تصویر چه می‌بینید؟

۲ – به نظر شما، ورزش بالای بدن، فکر و صحت ما چه تأثیر دارد؟

ورزش تن را سالم و نیرومند می‌سازد و برای انسان طراوت و شادابی می‌بخشد. هرگاه پس از کارهای فکری ورزش کنیم، خسته‌گی

زودتر از وجود ما دور می‌شود و جریان خون در بدن ما سریع می‌گردد. از سوی دیگر، با ورزش بدن بیشتر عرق کرده، چیزهای مضر را بیرون می‌ریزد. ذهن بیشتر برای یادگیری آماده می‌شود و سبب می‌گردد تا تندرست، شاداب و صحت‌مند باشیم.

ورزش نه تنها تفریح، سرگرمی و نیروبخش تن ما است؛ بلکه ورزش‌های دسته‌جمعی راه و رسم سازگاری را برای دوستی میان ملت‌های دیگر باز می‌کند.

پس به این نتیجه می‌رسیم که ورزش نمونه‌یی از دوستی، محبت، صحت‌مندی و تندرستی بوده و ما را از مبتلا شدن به امراض گوناگون محافظت می‌کند.

بخوان و بنویس

- متن درس را خاموشانه بخوانید و کلمه‌های مشکل را از معلم صاحب بپرسید.
- متن درس را به نوبت با آواز بلند بخوانید.
- کلمه‌های مرکب درس را در کتابچه‌های خود بیرون نویس کنید.
- دربارهٔ اهمیت ورزش یک یک جمله روی تخته بنویسید.
- سطر اول متن درس را در کتابچه‌های خود املا بنویسید.

بشنو و بگو

- به خواندن متن درس گوش داده و به تلفظ دقیق کلمه‌ها دقت کنید.
- در گروه‌ها راجع به اهمیت ورزش در زنده‌گی باهم بحث کنید.

محاوره

سلیم: ورزش بالای بدن انسان چه تاثیر دارد؟

کریم: ورزش تن را سالم و نیرومند می‌سازد.

سلیم: ورزش برای ذهن چه فایده دارد؟

کریم: ذهن را بیشتر برای یادگیری درس آماده می‌سازد.

سلیم: پس بیایید در میدان فوتبال مکتب ورزش کنیم.

کریم: بسیار عالی است، من موافقم.

لغت‌ها

شماره	لغت	معنا	شماره	لغت	معنا
۱	مرکب	یکجا شده	۲	مستقل	آزاد

در مورد هر ورزشی که دوست دارید، چند سطر در کتابچه‌های خود بنویسید.

درس
دهم

اندرزها

هدف شاگردان متن درس را بخوانند، بنویسند و مفهوم اندرزها را بدانند.

بیاموز و بیاموزان

پرسش‌ها

۱ـ نوشته بالا چه پیام را می‌رساند؟

۲ـ هدف از گفتن و آموختن اندرز چیست؟

۱. خود شناسی خدا شناسی است.

۲. صلح آب حیات است.

۳. تحمل و بردباری بر شخصیت انسان می افزاید.

٤. صبر تلخ است و لیکن بر شیرین دارد.

۵. سخن به اندازۀ خویش گوی.

٦. از بزرگان در راه پیش مرو.

۷. از جنگ و فتنه گریزان باش.

۸. کارها را با دانش و تدبیر کن.

۹. قدر مردان را بدان.

۱۰. دوست زیرک و دانا گزین.

بخوان و بنویس

- متن درس را با آواز بلند بخوانید و کلمه‌ها را درست تلفظ کنید.
- سه اندرز نخست را در کتابچه‌های خود املا بنویسید.
- جای خالی جمله‌های زیر را در کتابچه های خود تکمیل نمایید.

۱. خودشناسی ..... شناسی است.

۲...... آب حیات است.

۳. صبر تلخ است و لیکن ..... دارد.

بشنو و بگو

- به خواندن متن درس گوش داده، و به تلفظ درست کلمه‌ها دقت کنید.
- در گروه‌ها پیرامون اندرز زیر بحث نموده، یک نفر نتیجه را به دیگران بیان نماید. (صلح آب حیات است)
- چند شاگر به نوبت یک یک اندرز بگویند.
- به کلمه‌های (اندرز، تحمل و زیرک) یک یک جمله بگویید.

لغت‌ها

شماره	لغت	معنا	شماره	لغت	معنا
۱	اندرز	پند و نصیحت	۵	بر	ثمر، حاصل
۲	تحمل	گذشت	۶	فتنه	شرانداختن
۳	تدبیر	در کاری فکر کردن	۷	گزین	انتخاب کن
۴	زیرک	هوشیار	۸	می افزاید	زیاد می‌کند

کارخانه‌گی

اندرزها را در کتابچه‌های خود بنویسید و اندرز زیر را معنا کنید (از جنگ و فتنه گریزان باش).

درس
یازدهم

مقام معلم

هدف شاگردان متن درس را بخوانند، بنویسند، مقام معلم را بدانند و کلمه‌های هم وزن درس را نشانی کنند.

پرسش‌ها

۱ – در تصویر چه می‌بینید؟
۲ – چه فکر می‌کنید، معلم بر ما چه حقی دارد؟

معلم گر نبودی این قدر علم از کجا می‌شد
به الفاظ و به معنا طالبان چـــون آشـنا مـــی‌شـد
اگر استاد در تعلیم شاگردان نمـــی کوشید
چگونه از غبار جـــهل این دل‌ها صفــا مـی‌شــد
خواص جمله اشیا در جهان می‌ماند پوشیده
چه چاره بود اگر شخصی به دردی مبتلا مـی‌شـد
ز فیض علم باشد انتـــظام هـــر چه را بینی
بدون علـــم کار خلق کـــی با مـدعا مـی‌شــد
معلم گر چراغ علم و عـرفان را نمی‌افروخت
چه سان مخـلوق عالم واقف از ذات خدا مـی‌شد
چرا ای ارجمند من نکوشیدی به درس خود
کنون هـــر مشکل مغلق به افـکار تـو وا مـــی‌شد
تو از شأن معلم بی خبر ماندی هزار افسوس
برای دیده ات خاک قـــدومش توتیا مـــی‌شـد
اگرعلم و کمالی عشقری می داشتی ازخــود
به هر جا ناخن سعی تو هم عقده کشا مـــی‌شـد

«عشقری»

بخوان و بنویس

- متن درس را با آواز بلند بخوانید و کلمه‌ها را درست تلفظ کنید.
- دو بیت اول شعر را رونویس کرده و کلمه‌های هم‌وزن آن را نشانی کنید.
- هر کدام شما یک یک جمله در بارۀ مقام معلم در کتابچه‌های خود بنویسید.
- دو بیت شعر را روی تخته املا بنویسید.

بشنو و بگو

- به خواندن متن درس دقت کرده، اشتباهات تان را اصلاح کنید.
- یک یک نفر به نوبت در بارۀ مقام معلم صحبت نمایید.
- مفهوم بیت اول شعر را با زبان ساده بیان کنید.

محاوره

زرغونه: چرا ما معلمان خود را احترام می کنیم؟

نادره: به خاطر که معلمان بالای ما حق دارند.

زرغونه: معلمان چه نقشی در زنده‌گی ما دارند؟

نادره: معلمان ما را از جهل و نادانی نجات داده به سوی سعادت و خوشبختی رهنمایی می کنند.

زرغونه: بسیار خوب، حالا بیشتر دانستم که معلمان دارای مقام والا اند.

نادره: بلی، باید معلمان خود را احترام کنیم.

لغت‌ها

شماره	لغت	معنا	شماره	لغت	معنا
۱	مبتلا	گرفتار	۷	توتیا	سرمه
۲	واقف	باخبر	۸	شأن	عزت
۳	مغلق	مشکل	۹	طالبان	طلاب، شاگردان
۴	مدعا	خواست، آرزو	۱۰	جهل	نادانی
۵	عرفان	شناخت، دانش	۱۱	انتظام	نظم و ترتیب
۶	عقده	گره			

کارخانه‌گی

در بارۀ مقام معلم چند سطر در کتابچه‌های خود بنویسید.

درس
دوازدهم

شاگرد خوب

هدف شاگردان متن درس را بخوانند، بنویسند، صفت های شاگرد خوب را بدانند و کلمه‌ها را به حرف‌ها تجزیه کنند.

پرسش‌ها

۱ – در تصویر چه می‌بینید؟

۲ – برای اینکه شاگرد خوب مکتب خود باشیم، چه باید کنیم؟

نادیه در صنف ششم درس می‌خواند. او شاگرد ممتاز و لایق صنف خود است. اگر کسی در درس‌ها با مشکلی مواجه شود، با بسیار مهربانی و حوصله‌مندی او را کمک کرده و مشکلش را حل می‌کند. این مهربانی و همکاری، نادیه را بسیار محبوب ساخته است. وی در حاضری پابند بوده و تمام قواعد مکتب را رعایت می‌کند؛ همچنان پابند حاضری بوده، در درس هایش کوشش می‌کند.

او بر علاوه از کتاب‌های مکتب کتاب‌های معلوماتی را مطالعه می‌کند. نادیه همیشه در پاکی و صفایی مکتب و محیط زیست خود توجه دارد؛ پس اگر ما می‌خواهیم که شاگرد خوب و لایق مکتب خویش باشیم باید مانند نادیه در درس‌های خود کوشا، با معلمان و همصنفان خود همکار و مهربان باشیم و همیشه خود، خانه، مکتب و محیط زیست خود را پاک نگهداریم.

بخوان و بنویس

- متن درس را خاموشانه بخوانید و کلمه‌های جدید آن را بیرون نویس کنید.
- متن درس را به نوبت با آواز بلند بخوانید.
- کلمه‌های (شاگرد، صنف، ممتاز، لایق، مهربان، محبوب) را در جمله‌های مناسب به کار برده در کتابچه‌های خود بنویسید.
- سه سطر نخست درس را املا بنویسید.

بشنو و بگو

- به خواندن متن درس دقت کرده، مشکلات تان را حل کنید.
- در بارۀ شاگرد خوب یک یک نفر سخنرانی کنید.

محاوره

شریف: شاگرد خوب به کی گفته می‌شود؟

محبوب: به کسی که پابند حاضری بوده، درس‌های خود را به طور منظم بخواند خود، مکتب و محیط زیست خود را پاک نگهدارد.

شریف: چطور می‌توانیم که شاگرد ممتاز باشیم؟

محبوب: باید به قواعد مکتب پابند بوده، به درس‌های خود کوشا باشیم.

شریف: من هم کوشش می‌کنم که یک شاگرد خوب باشم.

محبوب: بلی، با کوشش، مسؤولیت پذیری و مهربانی انسان می‌تواند در زنده گی موفق شود.

لغت‌ها

شماره	لغت	معنا	شماره	لغت	معنا
۱	راضی	خوشنود	۳	محیط	جای
۲	ممتاز	عالی	٤	زیست	زنده گی

کارخانه‌گی در بارۀ مفهوم درس سه جمله بنویسید.

درس سیزدهم

صلح و آموزش

هدف شاگردان متن درس را بخوانند، بنویسند و اهمیت صلح را بدانند.

پرسش‌ها

۱ - به تصویر بالا دقت کنید و بگویید چه می‌بینید؟

۲ - به نظر شما، چگونه می‌توانیم وطن خود را آباد سازیم؟

امروز که، در مکتب درس می‌خوانیم، بیشتر از همه چیز به فضای صلح آمیز نیاز داریم؛ چراکه درس خواندن در فضای صلح و آرامش ما را به آیندۂ خوب و درخشان امیدوار می‌سازد. این امید واری سبب سعادت و پیشرفت ما می‌شود. ما وقتی می‌توانیم با عقل سلیم برای وطن و مردم رنجدیدۂ خود خدمت کنیم که زنده گی صلح آمیز داشته باشیم. زنده‌گی در فضای صلح و آرامش کامل، برای بشر یک اصل ضروری است، که بدون آن نمی‌توان به خواست‌های انسانی خود دست یافت.

آموزش در فضای صلح و آرامش حق ما است و زمانی می‌توانیم به این فضای انسانی دست یابیم، که دور از دشمنی و خصومت همه باهم چون برادر زنده‌گی کنیم.

بخوان و بنویس

- متن درس را با آواز بلند بخوانید و کلمه‌ها را درست تلفظ کنید.
- راجع به صلح یک جمله روی تخته بنویسید.
- کلمه‌های (صلح، درخشان، سعادت و پیشرفت) را به حرف‌ها تجزیه کنید.
- خانه خالی‌های زیر را با کلمه‌های مناسب تکمیل نمایید.

– صلح ما را به ..... خوب و درخشان امید وار می‌سازد.

– زنده‌گی در فضای ..... و آرامش کامل، برای بشر یک اصل ضروری است.

بشنو و بگو

- به خواندن متن درس دقت کرده، اشتباهات تان را اصلاح کنید.
- در گروه‌ها پیرامون اهمیت صلح و آموزش با هم بحث کنید.

محاوره

مینه: صلح چیست؟

مسکا: صلح یعنی امنیت و آرامش.

مینه: صلح چه اهمیت دارد؟

مسکا: در فضای صلح ما می‌توانیم خوب درس بخوانیم و کارهای روزانهٔ خود را به خوبی انجام دهیم.

مینه: چگونه می‌توانیم به صلح دست بیابیم؟

مسکا: زمانی می‌توانیم که همهٔ ما اتفاق و اتحاد داشته باشیم.

لغت‌ها

شماره	لغت	معنا	شماره	لغت	معنا
۱	خصومت	دشمنی، بدبینی	۲	نیاز	ضرورت

راجع به صلح سه سطر در کتابچه‌های خود بنویسید.

درس
چهاردهم

رابعهٔ بلخی

هدف شاگردان متن درس را بخوانند، بنویسند و باشاعران نامدار کشور آشنا شوند.

پرسش‌ها

۱- در تصویر چه می بینید؟

۲ – گاهی نام رابعهٔ بلخی را شنیده اید؟

صدها سال پیش از امروز، در بلخ امیری بود. او دختری داشت، که نامش رابعه بود. رابعه به درس و آموزش بسیار شوق داشت. او توانست دانشی را که در آن روزگار رواج داشت، یاد بگیرد و در آموختن علم و ادب پیشرفت های زیاد کند.

رابعه با پشتکار و کوشش فراوان هدف خود را دنبال کرد، تا آن که شاعر نامداری شد و شعرهای ماندگاری سرود.

برای یاد بود از خاطر این شاعر بزرگ، در شهر کابل یک مکتب و یک شفاخانه به نام رابعهٔ بلخی نامگذاری شده است.

بخوان و بنویس

- متن درس را خاموشانه بخوانید و کلمه‌های جدید آن را بیرون نویس کنید.
- چند تن از شاگردان به نوبت متن درس را با آواز بلند بخوانند.
- دو سطر اول درس را در کتابچه‌های‌تان املا بنویسید.
- نام چند شاعر زن را روی تخته بنویسید.

بشنو و بگو

- به خواندن متن درس دقت کرده، اشتباهات خود را اصلاح کنید.
- شخصیت ادبی رابعهٔ بلخی را با زبان ساده بیان کنید.

محاوره

زلمی: من دیروز غیر حاضر بودم، کدام درس را خواندید؟

بریالی: درس رابعهٔ بلخی را.

زلمی: رابعهٔ بلخی شاعر بود یا نویسنده؟

بریالی: رابعهٔ بلخی شاعر بود.

زلمی: می‌خواهم دربارهٔ درس برایم معلومات بدهی؟

بریالی: رابعه دختر امیر بلخ بود، او تمام دانشی را که در آن زمان رواج داشت، فرا گرفت. و شاعر نامدار کشور ما شد.

لغت‌ها

شماره	لغت	معنا	شماره	لغت	معنا
۱	هدف	مقصد	۳	ماندگار	همیشه زنده
۲	دنبال	تعقیب			

راجع به صلح سه سطر در کتابچه‌های خود بنویسید.

درس پانزدهم

جمع بستن کلمه‌ها

هدف شاگردان متن درس را بخوانند، بنویسند و طریق جمع بستن کلمه‌ها را بیاموزند.

مکتب، معلم، صنف، شاگرد

مکتب‌ها، معلمان، صنف‌ها، شاگردان

پرسش‌ها

۱ - چوکات بالا را با دقت نگاه کنید و بگویید چه نوشته شده است؟

۲ - به نظر شما، جمع کلمهٔ کتاب را چگونه می‌نویسند؟

در زبان دری کلمه‌های مفرد را با پسوندهای (ها، ان، یان و گان) جمع می‌بندند؛ مانند:

(کوه ها، دریاها، دانایان، دانشجویان، ستاره‌گان، نویسنده‌گان، کبوتران، بلبلان، بچه‌ها و ...)

۱- دریاهای وطن ما آب پاک و شیرین دارد.

۲- وطن عزیز ما افغانستان کوه‌های بلند دارد.

۳- بچه‌ها در پارک بازی می‌کنند.

٤- کبوتران در هوا پرواز می‌کنند.

٥- در بهار بلبلان به آواز خوانی می‌پردازند.

٦- دانشجویان به کتابخانه رفتند.

۷- **دانایان را همه احترام می‌کنند.**

۸- **ستاره‌گان قشنگ معلوم می‌شوند.**

۹- **در زبان دری نویسنده‌گان زیاد وجود دارد.**

بخوان و بنویس

- متن درس را با آواز بلند بخوانید.
- این کلمه‌ها را جمع سازید: (کتاب، معلم، بینا، پرنده).
- دو جملهٔ نخست درس را در کتابچه‌های تان املا بنویسید.
- کلمه‌ها را باهم وصل کنید.

شهر	ان
پسر	گان
نویسنده	یان
دانا	ها

بشنو و بگو

- به خواندن متن درس گوش فرا داده، اشتباهات‌تان را اصلاح کنید.
- چند جمله بگویید که در آن کلمه‌های مفرد، جمع بسته شده باشد.

کارخانه‌گی

کلمه‌های زیر را جمع بسته و برای هر کدام آن‌ها در کتابچه‌های خود جمله بنویسید.

(کتابچه، تخته، تباشیر، دختر، پسر)

درس
شانزدهم

حفاظت دندان‌ها

هدف: شاگردان متن درس را بخوانند، بنویسند، اهمیت دندان‌ها را بدانند و کلمه‌های جمع را در متن نشان دهند.

پرسش‌ها

۱ – درتصویر چه می‌بینید؟

۲ – به نظر شما، چه کنیم تا دندان‌های ما سالم بماند؟

دندان‌ها یکی از اعضای مهم بدن می باشد. داشتن دندان‌های پاک و زیبا سبب می‌شود تا هیچ‌گاهی به درد دندان مبتلا نشویم. همیشه بعد از خوردن غذا دندان‌های خود را با برس و کریم پاک بشوییم، کوشش کنیم تا با دندان‌های خود چیزهای سخت؛ مانند: بادام، خسته، چهار مغز و غیره را نشکنیم، تا دندان‌های ما خراب و فرسوده نشوند. خوردن بیش از حد شیرینی باعث پوسیده‌گی و خرابی دندان‌ها می‌شود؛ پس باید از خوردن شیرینی و شکستن چیزهای سخت با دندان جلوگیری کنیم.

بخوان و بنویس

- متن درس را با دقت خاموشانه بخوانید و کلمه‌های جدید آن را بیرون نویس کنید.
- متن درس را به نوبت با آواز بلند بخوانید.
- جمله‌های زیر را در کتابچه های خود نوشته، جاهای خالی آن را با کلمه‌های مناسب تکمیل نمایید:

..... یکی از اعضای مهم بدن است.

با دندان‌های خود ..... و چیزهای سخت را نشکنیم.

خوردن بیش از حد ..... باعث پوسیده‌گی و خرابی ..... می‌شود.

بشنو و بگو

- به خواندن متن درس گوش فرا داده اشتباهات خود را اصلاح کنید.
- دربارهٔ حفاظت دندان‌ها یک یک جمله بگویید.

محاوره

ناهید: فریده جان: من دندان درد استم.

فریده: چرا؟

ناهید: به خاطری‌که چهارمغز و بادام را با دندانم شکستم.

فریده: معلم ما گفت که: چهارمغز و بادام را با دندان هایتان نشکنید.

ناهید: من خیلی پیشیمانم، دیگر این کار را نمی‌کنم.

فریده: برای ما بسیار مهم است تا در حفاظت دندان‌های خود توجه داشته باشیم.
شیرینی زیاد نخوریم و دندان‌های خود را بعد از خوردن غذا با برس و کریم پاک بشوییم.

ناهید: فریده جان، بسیار زیاد تشکر، گفته‌هایت را فراموش نمی‌کنم.

لغت‌ها

شماره	لغت	معنا	شماره	لغت	معنا
۱	حفاظت	نگهداری	۲	فرسوده	از هم رخته

راجع به حفاظت دندان‌ها چند سطر در کتابچه‌های خود بنویسید.

درس
هفدهم

ننگرهار

هدف: شاگردان متن درس را بخوانند، بنویسند، با ولایت ننگرهار آشنا شوند و کلمه‌های مرکب را در متن نشان دهند.

پرسش‌ها

۱ – در تصویر چه می‌بینید؟

۲ – چه فکر می‌کنید، ننگرهار را چرا همیشه بهار می‌گویند؟

ننگرهار یکی از ولایت‌های مشهور وطن ما است، که در شرق کابل موقعیت داشته و مرکز آن شهر جلال آباد می‌باشد.

ننگرهار زمستان معتدل و تابستان گرم دارد. نارنج، مالته و لیمو از حاصلات مهم این ولایت به شمار می‌رود. شهر زیبا و دیدنی جلال آباد، باغ‌ها، و تفریحگاه‌های زیادی دارد که هزاران تن از هموطنان ما در فصل زمستان به تماشای آن‌ها می‌روند و میله‌ها بر پا می‌کنند. میلۀ گل نارنج در جلال آباد از میله‌های ملی ما است که هفته‌ها دوام می‌کند. باغ امیر شهید، باغ کوکب، باغ شاهی، سراج العمارت، فارم‌های هده و غازی آباد از جمله جاهای تاریخی و دیدنی آن ولایت است، که همیشه محل تفریح مردم ما بوده و به ننگرهار همیشه بهار مشهور است.

این سرزمین باستانی و علم‌پرور شاعران و نویسنده‌گان زیادی را

در آغوش پرمهر خود پرورده است، که از آن جمله می‌توان از گل پاچا الفت، محمد عثمان نژند، نصرالله حافظ، ملنگ جان، قیام الدین خادم و...نام برد.

بخوان و بنویس

- متن درس را با آواز بلند بخوانید و کلمه‌ها را درست تلفظ کنید.
- کلمه‌های مرکب را از متن بیرون نویس کرده، با آواز بلند بخوانید.
- دو سطر اول درس را روی تخته املا بنویسید.
- نام میوه‌هایی را که در ننگرهار پیدا می‌شوند در کتابچه‌های تان بنویسید.

بشنو و بگو

- به خواندن متن درس دقت کرده، اشتباهات خود را اصلاح کنید.
- در بارهٔ ولایت ننگرهار آنچه می‌دانید بیان کنید.

محاوره

میرویس: ولایت ننگرهار در کدام سمت کابل قرار دارد؟

فریدون: در شرق کابل.

میرویس: در ننگرهار کدام میوه‌ها حاصل خوب می‌دهند؟

فریدون: نارنج، مالته و لیمو.

میرویس: جاهای دیدنی و تاریخی ننگرهار کدام‌ها اند؟

فریدون: باغ امیر شهید، باغ کوکب، باغ شاهی و سراج العمارت.

میرویس: شاعران معروف ننگرهار کی‌ها اند؟

فریدون: گل پاچا الفت، محمد عثمان نژند، نصرالله حافظ، ملنگ جان، قیام الدین خادم و... نام برد.

لغت‌ها

شماره	لغت	معنا	شماره	لغت	معنا
۱	معتدل	برابر	۲	باستانی	قدیمی، تاریخی

خلاصه درس را در چند سطر در کتابچه‌های خود بنویسید.

درس
هژدهم

تک تک ساعت

هدف شاگردان متن درس را بخوانند، بنویسند و ارزش و اهمیت وقت را بدانند.

پرسش‌ها

۱ – در تصویر چه می بینید؟

۲ – به نظر شما، وقت در زنده‌گی چه اهمیت دارد؟

تک تک ساعت چه گوید گوشدار — گویدت بیدار باش ای هوشیار

از تن آسایی و بیکاری بترس — هم مشو یک ثانیه غافل زدرس

عقربک آهسته پندت می دهد — پند شیرین تر ز قندت می دهد

گویدت جانا گذشته در گذشت — هیچ عاقل گرد بگذشته نگشت

همچو من طاقت ور و ورزنده باش — روز تا شب در غم آینده باش

تنبلی آرد به چشمان تو خواب — می شود آینده ات یکسر خراب

زنده گی پیوسته با آینده است — هر که را آینده باشد زنده است

هر که او غافل ز آینده شود — بر در آینده گان بنده شود

بخوان و بنویس

• متن درس را با دقت خوانده و کلمه‌ها را دقیق تلفظ کنید.

• بیت نخست درس را روی تخته املا بنویسید.

• به کلمه‌های (تن آسایی، عاقل، غافل و طاقت) جمله‌های مناسب بنویسید.

بشنو و بگو

• به خواندن متن درس دقت کرده، اشتباهات تان را اصلاح کنید.

• در گروه‌ها پیرامون ارزش و اهمیت وقت باهم بحث کنید.

• مفهوم شعر را با زبان ساده بیان کنید.

لغت‌ها

شماره	لغت	معنا
۱	تن آسایی	تنبلی
۲	پیوسته	وصل شده
۳	ورزنده	ورزشکار
۴	غافل	بی‌خبر
۵	عاقل	هوشیار، دانا
۶	طاقت	توان

در بارهٔ اهمیت وقت در زنده‌گی سه سطر در کتابچه‌های تان بنویسید.

درس
نزدهم

حقوق پدر

هدف شاگردان متن درس را بخوانند، بنویسند و حقوق پدر را بدانند.

پرسش‌ها

۱ - در تصویر کی ها را می بینید؟

۲ - پدر بالای ما چه حقوقی دارد؟

پدر فرد بزرگ خانواده است. محبت پدر نسبت به فرزندانش بسیار زیاد است.

او شب و روز کار می‌کند، زحمت می‌کشد، تا فرزندانش در آسایش و آرامش زنده‌گی کنند.

پدر برای فرزندانش، خانه، نان، لباس، سامان و لوازم مکتب مثل: کتاب، کتابچه، قلم و دیگر ضرورت‌های زنده‌گی را آماده می‌سازد، تا آن‌ها با بسیار آسانی تحصیل کنند و در آینده صاحب علم و کمال شوند. پدر برای تعلیم وتربیت فرزندانش زحمت‌های زیادی می‌کشد؛ پس ما باید پدر خود را دوست داشته، همیشه او را احترام کنیم و هیچ‌گاهی نافرمانی وی را نکنیم.

آرزوی پدر از فرزندانش فقط آموختن علم، دانش، تربیت و ادب است؛ پس ما باید شب و روز کوشش کنیم تا با درس خواندن و آموختن

علم و دانش، حقوقی را که پدر بالای ما دارد ادا نماییم، تا رضایت و خوشنودی‌اش را به دست آوریم.

بخوان و بنویس

- متن درس را با آواز بلند بخوانید.
- به کلمه‌های (آسایش، کمال و پدر) جمله بسازید و در کتابچه‌های تان بنویسید.
- کلمه‌های (تعلیم و تربیت، آموختن، دانش و ادب) را روی تخته املا بنویسید.
- جمله‌های زیر را در کتابچه های خود نوشته و جاهای خالی آن‌را با کلمات مناسب تکمیل کنید.

– ..... برای ..... خانه، لباس و ضرورت‌های زنده‌گی را آماده می‌سازد.

– پس ما باید پدر خود را .... داشته، همیشه او را .... کنیم.

بشنو و بگو

- به خواندن متن درس دقت کرده، اشتباهات خود را اصلاح کنید.
- در بارهٔ حقوق پدر چند جمله بگویید.

محاوره

فرشته: پدر بالای ما چه حقوقی دارد؟

خالده: حقوق پدر بالای ما زیاد است، پدر شب و روز زحمت زیاد می‌کشد تا ما در آسایش باشیم.

فرشته: چگونه می‌توانیم رضایت پدر خود را حاصل کنیم؟

خالده: همیشه به او احترام می‌کنیم و هیچگاه نافرمانی اش را نمی‌کنیم؛ هم‌چنان درس می‌خوانیم و دانش می‌آموزیم، تا پدر از ما خوشنود و راضی باشد.

لغت‌ها

شماره	لغت	معنا	شماره	لغت	معنا
۱	آسایش	راحت	۳	لوازم	سامان،اسباب
۲	کمال	مهارت در کاری			

در بارهٔ حقوق پدر چهار سطر در کتابچه‌های خود بنویسید.

درس
بیستم

آزادی

هدف شاگردان متن درس را بخوانند، بنویسند، مفهوم آزادی را بدانند و کلمه‌های هم وزن درس را بیرون نویس کنند.

پرسش‌ها

۱ – تصویر بالا بیانگر چیست؟

۲ – به نظر شما آزادی چه معنا دارد؟

مرغی ز قفس پرید و بنشست — بر شاخهٔ سبز بید لرزان

سر کرد ترانه یی و گفتا — وارسته شدم ز قید زندان

با زمزمهٔ خوش و دلاویز — پر زد به کنار سرو و ریحان

با شور وخوشی و شادمانی — شد پای گل و شگوفه پنهان

با چلچله ها به عشوه می گفت — دیگر نروم به قید زندان

مرغی که گریزد از قفس چون

در بند توان کشیدن انسان

بخوان و بنویس

- متن درس را با آواز بلند بخوانید و کلمه‌ها را واضح تلفظ کنید.
- کلمه‌های هم وزن را از متن درس بیرون نویس کنید.
- شعر را بخوانید و معنا کنید.

بشنو و بگو

- به خواندن متن درس دقت کرده، اشتباهات تان را اصلاح کنید.
- در بارۀ آزادی یک یک جمله بگویید.
- مفهوم درس را با زبان ساده بیان کنید.
- در گروه‌ها راجع به ارزش و اهمیت آزادی با هم بحث کنید.
- به کلمه‌های (وارسته، دلاویز و عشوه) یک یک جمله بگویید.

لغت‌ها

شماره	لغت	معنا
۱	وارسته	آزاد
۲	دلاویز	دلپسند
۳	چلچله	پرستو
۴	عشوه	ناز و کرشمه

متن درس را حفظ کرده و در کتابچه‌های خود رو نویس کنید.

درس
بیست و یکم

نجار

هدف شاگردان متن درس را بخوانند، بنویسند و با پیشه نجاری آشنا شوند.

پرسش‌ها

۱ – درتصویر چه می‌بینید؟

۲ – چه فکر می‌کنید، نجار چه چیزها می‌سازد؟

بشنو از مــن قصــهٔ نـــجار را — می‌کند با شوق او این کار را

اره دارد تیـــشه دارد رنـــده ها — می خرد زآهنـــگر این افزار را

میز و الماری و چوکی‌های خوب — سازد او هم کَـــوچ بازو دار را

ساختـه نـــجار با افــزار کار — چوب‌های خانــه و دیـــوار را

روزها تا شام مـــی‌باشد به کار — می‌کشد او زحمــت بسیــار را

باشد هــــرکس احتیاج کار او
گیــرد اُجرت پیسهٔ بسیـــار را

بخوان و بنویس

- متن درس را به نوبت، با آواز بلند بخوانید.
- معنای کلمه‌های (افزار، اُجرت و احتیاج) را در کتابچه‌های تان بنویسید.
- کلمه‌های جدید متن درس را با آواز بلند تلفظ کنید.
- جاهای خالی بیت زیر را تکمیل کنید:

بشنو از من قصهٔ .... را　　　می‌کند با ..... او این کار را
..... دارد تیشه دارد رنده‌هـــا　　　می‌خرد ز آهنگر این ..... را

بشنو و بگو

- به خواندن متن درس دقت کرده، اشتباهات تان را اصلاح کنید.
- دربارهٔ زحمتکشی نجار چند جمله بگویید.
- در گروه‌ها راجع به متن درس با هم بحث نموده، نتیجه را یک نفر بیان کند.

لغت‌ها

شماره	لغت	معنا
۱	شوق	علاقه
۲	افزار	سامان کار
۳	اُجرت	مزد
۴	احتیاج	ضرورت

برای کلمه‌های «نجار، چوکی، افزار و میز» جمله بنویسید.

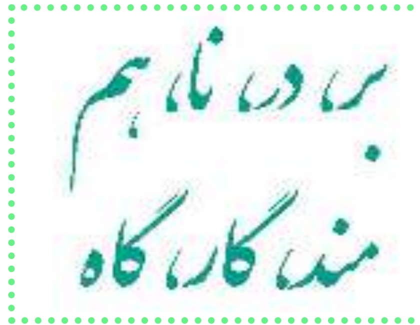

درس
بیست و دوم

پیشوندها و پسوندها

هدف شاگردان متن درس را بخوانند، بنویسند، پیشوندها و پسوندهای زبان دری را بشناسند.

پرسش‌ها

۱ - در چوکات بالا کدام کلمه‌ها را می بینید؟
۲ - گاهی کلمه‌های پیشوند دار را خوانده اید؟

پیشوندها کلمه‌های نامستقلی اند، که در اول کلمه‌های مستقل می‌آیند و سبب تغییر معنای آن‌ها می‌شوند؛ مانند: بر، در، نا، هم، بی و ...

۱. احمد همسن محمود است.
۲. شریف دیروز درخواستی خود را به اداره داد.
۳. کمک کردن به اشخاص نادار وظیفهٔ هر انسان است.
٤. ذکر و عبادت خدا ﷻ تمام آرزوهای انسان را برآورده می‌سازد.

پسوندها کلمه‌های نامستقلی اند که در آخر کلمه‌های مستقل می‌آیند و معنای آن‌ها را تغییر می‌دهند.

۱. احسان پسر هوشمند و ذکی است.
۲. سیما یک زن دانشمند است.

۳. فرید در فروشگاه کار می‌کند.

٤. نیکی کن، تا ماندگار بمانی.

بخوان و بنویس

- متن درس را با آواز بلند بخوانید و پیشوندها را در آن نشان بدهید.
- پسوندهایی را که خوانده اید، بنویسید.
- جمله های زیر را در کتابچه های خود نوشته، جاهای خالی آن را با پیشوندها و پسوندهای مناسب پر کنید.

– احمد ..... سن محمود است.

– کمک کردن به اشخاص .... دار وظیفهٔ هر انسان است.

– احسان پسر هوشـ ..... و ذکی است.

– سیما یک زن دانشـ .... است.

هم
مند
نا
مند

بشنو و بگو

- به خواندن متن درس دقت کرده، پیشوندها و پسوندها را در آن تشخیص دهید.
- چند کلمه یی بگویید که در آن پیشوند به کار رفته باشد.
- پسوندها را تعریف کنید.
- پیشوندها در کدام قسمت کلمه‌های مستقل می‌آیند؟

لغت‌ها

شماره	لغت	معنا
۱	همسن	هم سال، برابر
۲	درخواستی	خواهش،تقاضا
۳	نادار	فقیر
۴	برآورده	فراهم

کارخانه‌گی

متن درس را در کتابچه‌های خود رو نویس کرده، پیشوندها و پسوندها را نشانی کنید.

درس
بیست و سوم

آب

هدف شاگردان متن درس را بخوانند، بنویسند، ارزش و اهمیت آب را بدانند و کلمه های هم‌وزن درس را نشان دهند.

پرسش‌ها

۱ – در تصویر چه می‌بینید؟

۲ – به نظر شما، اگر آب نباشد چه اتفاقی می افتد؟

من آب روان هستم
من راحت جان هستم

در باغ روانم من — بر دشت دوانم من
من زنده کنم عالم — جان بخش جهانم من

من آب روان هستم
من راحت جان هستم

پایین شوم از کوه‌ها — پیچیده و غلتیده
تا پیش شما آیم — رقصیده و رقصیده

من آب روان هستم
من راحت جان هستم

گر من نـــــروم درکشت | کی سبز شود گنـــــدم
از فیض و جــــود مــن | آسوده بـــود مـــــردم

من آب روان هستـــــــم
من راحت جان هستـــــــم

بخوان و بنویس

- متن درس را با آواز بلند بخوانید و کلمه ها را درست تلفظ کنید.
- دوبیت نخست شعر را بخوانید و معنا کنید.
- به کلمه‌های زیر یک جمله در کتابچه‌های تان بنویسید:

(آب، راحت، سبز، عالم)

- کلمه‌های هم‌وزن شعر را بیرون نویس کرده، بخوانید.

بشنو و بگو

- به خواندن متن درس با دقت گوش دهید و اشتباهات تان را اصلاح کنید.
- مفهوم درس را با زبان ساده بیان کنید.
- دربارۀ اهمیت آب در زنده گی یک یک جمله بگویید.

لغت‌ها

شماره	لغت	معنا	شماره	لغت	معنا
۱	غلتیده	افتاده	۲	فیض	برکت

کارخانه‌گی

متن درس را در کتابچه‌های خود رو نویس کنید و کلمه‌های هم وزن آن را نشانی کنید.

سنایی غزنوی

هدف شاگردان متن درس را بخوانند، بنویسند و باشاعران بزرگ کشور آشنا شوند.

پرسش‌ها

۱ – در تصویر بالا کی را می بینید؟

۲ – چه فکر می کنید، سنایی غزنوی کی بود؟

ابوالمجد مجدود بن آدم سنایی یکی از شاعران بزرگ غزنه بوده که در زمان سلطان مسعود بن ابراهیم غزنوی و بهرامشاه بن مسعود می‌زیست. سنأ به معنای روشنایی است و سنایی نام شعری اوست.

سنایی شاعری بود وارسته،که همیشه ظلم و بی عدالتی عصرش را در شعرهایش محکوم کرده است. وفات این مرد بزرگ و عارف در سال ٥٤٥ هـ . ق. اتفاق افتاده و آرامگاه وی در شهر غزنه واقع است.

از وی آثار زیادی به جا مانده است که مایهٔ افتخار همه‌گان می‌باشد.

بخوان و بنویس

• متن درس را با آواز بلند بخوانید.

• سه سطر نخست درس را رونویس کنید.

• به کلمه‌های (بی عدالتی، ظلم و شهر) روی تخته جمله بنویسید.

• جاهای خالی جمله‌های زیر را با کلمه‌های مناسب تکمیل کنید.

– ابو المجد مجدود ابن ..... یکی از شاعران بزرگ ..... بوده که در زمان سلطان ..... غزنوی می زیست.

بشنو و بگو

• به خواندن متن درس با دقت گوش فرا داده و اشتباهات خود را اصلاح نمایید.

• سنایی از کجا بود؟

• سنایی در زمان کدام سلطان می زیست؟

• سنایی در آثارش چه را محکوم کرده است؟

لغت‌ها

شماره	لغت	معنا
۱	الفاظ	جمع لفظ، سخن ها
۲	آرامگاه	قبر
۳	محکوم	حکم کرده شده
۴	رساله	نوشته

کارخانه‌گی

متن درس را در کتابچه‌های تان رونویس کنید.

درس
بیست و پنجم

قالب پنیر

هدف شاگردان متن درس را بخوانند، بنویسند و مفهوم حکایت را بدانند.

پرسش‌ها

۱ – در تصویر چه می بینید؟

۲ – گاهی روباه را دیده اید؟

زاغکی قالب پنیری دید | به دهان برگرفت و زود پرید
بر درختی نشست در راهی | که از آن می گذشت روباهی
روبه پرفریب و حیلت ساز | رفت پای درخت و کرد آواز
گفت به‌به چقدر زیبایی | چه سری چه دُمی عجب پایی
پر و بالت سیاه رنگ و قشنگ | نیست بالاتر از سیاهی زنگ
گر خوش آواز بودی و خوش خوان | نبودی بهتر از تو در مرغان
زاغ می خواست قار قار کند | تا که آوازش آشکار کند
طعمه افتاد چون دهان بگشود | روبه گک جست و طعمه را بربود

حبیب یغمایی

بخوان و بنویس

- متن درس را با آواز بلند بخوانید و کلمه ها را درست تلفظ کنید.
- کلمه‌های (پرید، فریب، حیلت ساز و زیبایی) را در کتابچه‌های تان معنا کنید.
- بیت های زیر را در کتابچه های خود نوشته، جاهای خالی آنرا تکمیل کنید.

– بر درختی ..... در راهی

– که از آن ..... روباهی

– روبه پر ..... و حیلت ساز

– رفت پای ..... و کرد .....

بشنو و بگو

- به خواندن متن درس دقت کرده، اشتباهات تان را اصلاح کنید.
- دربارۀ فریب کاری روباه چند جمله بگویید.
- در گروه ها راجع به مفهوم متن درس باهم بحث کنید.

لغت‌ها

شماره	لغت	معنا	شماره	لغت	معنا
۱	حیلت	مکر و فریب	۳	عجب	شگفت
۲	طعمه	خوردنی، غذا			

مفهوم شعر را به صورت یک قصه در کتابچه‌های خود بنویسید.

درس
بیست و ششم

آبده های تاریخی

هدف شاگردان متن درس را بخوانند، بنویسند و آبده های تاریخی را بشناسند.

پرسش‌ها

۱ – در تصویر چه می بینید؟

۲ – به نظر شما، چه چیزها را آبدهٔ تاریخی می گویند؟

آبده‌های تاریخی از ارزش های فرهنگی کشور ما به شمار می آید. آثار تاریخی که از گذشته‌گان ما به میراث مانده اند، به نام آبده‌های تاریخی یاد می شوند؛ مانند: مجسمه‌های بودا و شهر غلغه در بامیان، منار جام در غور، چهل زینه در کندهار، شش منار در هرات، منار چکری و منار علم و جهل در کابل، تاق ظفر در پغمان، تخت رستم در سمنگان و غیره...

آبده‌های تاریخی دارای ارزش و اهمیت ویژهٔ تاریخی اند، که برای دیدن این آبده ها جهان گردان از خارج کشور به افغانستان می آیند.

که این خود بیانگر قدامت تاریخی کشور عزیز ما است؛ پس ما باید در حفظ و نگهداری آبده‌های تاریخی توجه جدی داشته باشیم.

بخوان و بنویس

- متن درس را خاموشانه بخوانید.
- متن درس را با آواز بلند بخوانید و در تلفظ کلمه ها دقت کنید.
- نام آبده‌های تاریخی را از متن درس بیرون نویس کنید.
- دو سطر نخست درس را روی تخته املا بنویسید.
- دربارۀ اهمیت آبده‌های تاریخی یک یک جمله در کتابچه‌های تان بنویسید.

بشنو و بگو

- به خواندن متن درس گوش فرا داده و اشتباهات تان را اصلاح کنید.

محاوره

پسر: پدرجان سلام!

پدر: علیک السلام پسر عزیزم!

پسر: پدر جان! می شود امروز در مورد آبده‌های تاریخی برایم معلومات بدهی؟

پدر: بلی، آثار یا آبده‌های تاریخی به چیزهایی گفته می‌شود که خیلی قدیمی باشند؛ مثلاً: در ولایت بامیان شهر غلغله و مجسمه‌های بودا، در غور منار جام، در کندهار چهل زینه و...

پسر: پدر جان! آبده‌های تاریخی چه اهمیت دارند؟

پدر: پسر عزیزم! آثار تاریخی از زمان نیاکان و گذشته‌گان ما به جا مانده است، که برای دیدن آن‌ها مردم از خارج به کشور ما می آیند،که این خود بیانگر تاریخ و فرهنگ ما می باشد؛ پس ما باید در حفظ و نگهداری آبده‌های تاریخی خود کوشش کنیم تا آن‌ها خراب نشده و از بین نروند.

پسر: پدر جان بسیار زیاد تشکر...

لغت‌ها

شماره	لغت	معنا	شماره	لغت	معنا
١	آبده	اثر	٣	نگهداری	حفاظت
٢	نیاکان	گذشته‌گان	۴	بیانگر	گوینده

برای کلمه‌های (آبده، تاریخی و بامیان) در کتابچه‌های خود جمله بسازید.

درس
بیست و هفتم

آشتی کردن

هدف شاگردان متن درس را بخوانند، بنویسند، ارزش صلح و آشتی را بدانند.

پرسش‌ها

۱ – در تصویر چه می‌بینید؟

۲ – به نظر شما، صلح و آشتی در پیشرفت و ترقی کشور ما چه تأثیر دارد؟

حامد مثل همیشه در حویلی خانه با برادر کوچک خود خالد، مشغول بازی بودند؛ ناگهان باهم به دعوا پرداختند. وقتی پدر ایشان به خانه آمد و از جریان خبر شد، از حامد پرسید: پسرم! چرا باهم دعوا کردید؟

حامد جریان را برای پدر قصه کرد، پدر گفت: جنگ و دعوا کار خوب نیست و شما باید هیچ‌گاه با هم گفتگو نکنید؛ چراکه همین گفتگوهای ساده و کوچک به دشمنی‌های بزرگ تبدیل می‌شود. ما باید صلح و آشتی را دوست داشته باشیم، چراکه صلح و آشتی، سبب می‌شود تا بهتر فکر کنیم و خدمت‌گزار خوبی به خانواده، جامعه و کشور خود شویم. گفته‌های

پدر بالای حامد تأثیر کرد و گفت: پدرجان! من بعد از این هیچ‌گاه با خالد دعوا نمی‌کنم. او برادر کوچکم است. قول می‌دهم که همیشه با وی دوست و مهربان باشم.

بخوان و بنویس

- متن درس را با آواز بلند بخوانید و کلمه‌ها را درست تلفظ کنید.
- سه سطر نخست درس را در کتابچه‌های خود املا بنویسید.
- راجع به آشتی یک یک جمله روی تخته بنویسید.

بشنو و بگو

- به خواندن متن درس با دقت گوش فرا دهید و اشتباهات تان را اصلاح کنید.
- دربارۀ صلح نظرات تان را به نوبت بیان کنید.
- در گروه‌ها راجع به ضررهای جنگ و فایده‌های آشتی باهمدیگر بحث کنید.

لغت‌ها

شماره	لغت	معنا
۱	همیشه	دایم
۲	مشغول	مصروف
۳	هیچ گاه	هیچ وقت
۴	بالاخره	در آخر

کارخانه‌گی

در بارۀ صلح و آشتی چند سطر، در کتابچه‌های خود بنویسید.

درس
بیست و هشتم

کمک به فقیران

هدف شاگردان متن درس را بخوانند، بنویسند و ارزش کمک کردن به نیازمندان را بیاموزند.

پرسش‌ها

۱ – در تصویر چه می‌بینید؟

۲ – به نظر شما، کمک به نیازمندان، چه نوع یک عمل است؟

شخص خوب همیشه برای دیگران کمک می‌کند؛ زیرا کمک کردن به انسان‌های نیازمند یک عمل پسندیده و خوب است.

من همیشه خود را در غم و خوشی دیگران شریک می‌دانم و از غمخواری به دیگران لذت می‌برم. اگر کدام شخص نیازمند و یا نادار و غریب را می‌بینم که مشکلی دارد و رنج می‌برد، کوشش می‌کنم تا غم و غصهٔ او را از دلش دور کرده و برایش راه‌های امیدوار بودن را نشان دهم.

انسان نباید نسبت به همنوع خود بی اعتنا و بدبین باشد. بد بینی از نگاه دین مقدس اسلام نیز یک عمل خلاف شمرده شده است؛ پس ما باید برای فقیران و نیازمندان نظر به توان خود کمک مادی و معنوی نماییم.

بخوان و بنویس

- متن درس را با آواز بلند بخوانید و کلمه‌های جدید آن را بیرون نویس کنید.
- دو سطر نخست درس را املا بنویسید.
- به کلمه‌های (خلاف، غمخواری و بی اعتنا) جمله‌های مناسب بنویسید.

بشنو و بگو

- به خواندن متن درس گوش فرا داده و اشتباهات تان را اصلاح کنید.
- در بارهٔ کمک به اشخاص فقیر یک یک جمله بگویید.
- چند تن از شاگردان به نوبت در باره کمک به فقیران نظرات خود را بیان کنند.
- در گروه ها پیرامون محتوای درس بحث کنید.

لغت‌ها

شماره	لغت	معنا
۱	خلاف	ضد
۲	غمخواری	دلجویی
۳	همنوع	هم مانند
۴	بی اعتنا	بی توجه

ترانهٔ معارف

افغـــانستـــــان مـــا　　　جــان و جهان مـــــا

ای هســـت و بـود ما　　　ای تـــارو پـود مـــــا

اهل معـارفیم، تعلیـــــــم کـــــارما

علمســـت شعـار ما، بس افتخــار ما

بد خـواه ظلـمتیـــــــم　　　ضـد جـهـالتیــــــــم

در کسـب معـرفـت　　　با عـــزم و همتیـــم

اهل معـارفیم، تعلیــــــم کـــارما

علمست شعـــار مـــا، بس افتخار مـــا

مـا کـار میکـنیـــم　　　پیکار میکنیــــــــم

بار دیگـــــر تـــــرا　　　گلـــزار میکنیـــــم

اهل معـارفیم، تعلیـــم کـــــار ما

علمسـت شعـار مــا، بس افتخار مــا

بدگـــر نظـر کنـد　　　بـاری بـــه گلشنـت

شـــرمنــده دشمنت　　　از آهنیــــــن تنت

اهل معـارفیم، تعلیـــم کــــارما

علمسـت شعار مـا، بـس افتخــار مـا

حافـــظ تـــــراخـدا　　　ای مـهـــد آریـــــا

اینســـت روز و شب　　　مـــارا همیـن دعــــا

اهل معـارفیم، تعلیــــــم کـــار ما

علـمست شعـــار مـا، بـــس افتخار ما

(سید محی الدین راعی)

